

huis te Paramaribo, die, hoewel geen geneesheer, bijzonderen aanleg en eigenschappen op geneeskundig gebied aan den dag legde 1).

De opleiding door dr. STEGLICH en nog meer door dr. BERCH GRAVENHORST, den man die hem had vrijgekocht en wiens namen hij in den zijnen vereenigde, heeft goede vruchten gedragen en hij heeft deze alle eer aangedaan. GRAVENBERCH zelf niet, maar andere door dr. BERCH GRAVENHORST vrijgekochte slaven zijn in Nederland geweest om hun gewezen meester op te zoeken. GRAVENBERCH was echter zijn weldoener niet vergeten: diens kinderen hebben daarvan de bewijzen ondervonden.

's-Gravenhage, 1941

FRED. OUDSCHANS DENTZ

Oud-Adm. v/h Mil. Hosp. te Paramaribo

LITERATUUR

- Aardrijksk. Woordenb. d. Nederl.*, 1846, deel 8, blz. 419.
Nieuw praktisch Tijdschr. voor Geneesk., 1849, blz: 546/568 en 760/770.
De besmettelijkheid der Lepra arabum bewezen door de geschiedenis dezer ziekte in Suriname.
 Academisch proefschrift van C. L. DROGNAT LANDRÉ, 14 Juni 1867, Utrecht, blz. 28/29.
De Navorscher, afl. 12, 1912, blz. 582, vlg.
West-Indische Gids, Juli/Aug. 1930.
De Levensgeschiedenis van dr. A. F. GRAVENBERCH, Paramaribo, 1908.
Enc. Ned. W. I. en familie-aanteekeningen.

INGEZONDEN

BOUDEWIJN RONSSE EN DE OPLEIDING VAN DE CHIRURGIJNS

Het niet zoo gemakkelijk te ontcijferen request van BOUDEWIJN RONSSE aan den Magistraat van Gouda over de opleiding van de Chirurgijs is door het echtpaar BUWALDA—PREY zeer nauwgezet bestudeerd en voor den druk gereed gemaakt 2). Alleen het allerlaatste woordje hebben zij verkeerd gelezen. Er staat in het oorspronkelijke stuk niet „naer thiet”, maar „naer thei”.

Het verklaren van deze twee woordjes heeft mij indertijd heel wat hoofdbrekens gekost, totdat mij bleek, dat „thei” een metathesis is voor „het ei”. „Procederende . . . als den blende naer thei”, beteekent dus: „handelende zooals een blinde (,die) naar het ei (slaat)”.

Hadden de schrijvers de 16 artikelen, waarvan zij in de laatste alinea gewag maken, ook nog opgenomen, dan zou de lezer daarin een ander voorbeeld van zulk een letteromzetting gevonden hebben, namelijk in Art. 8 (eigenlijk Art. 7, maar de nummering is foutief). Daar leest men „thambocht” voor „het ambacht”.

's-Gravenhage, 15 Mei 1942

J. B. F. VAN GILS

1) Op 23 Maart 1908 werd door de Surinaamsche bevolking een verzoekschrift aan de Koningin en de Nederlandsche regeering gericht om ook den zoon, RUDOLF JOHAN, die 16 jaren verbandmeester in het Militair Hospitaal was geweest en de geneeskundige school bezocht had, maar niet zijn geneeskundige opleiding had voltooid, met dispensatie tot het uitoefenen van de heilkundige practijk toe te laten. Het was door eenige duizenden personen geteekend, waaronder tal van geneesheeren, Statenleden, predikanten, ambtenaren, directeuren van plantages, enz. Het verzoek is niet ingewilligd. GRAVENBERCH, die assistent-keurmeester in het openbaar slachthuis was, was een zeer geziene persoon, die de geneeskundige bekwaamheden van zijn vader geërfd had. Hij was eveneens nederig, hoffelijk en beschaafd in den omgang. Ik heb persoonlijk aangename herinneringen aan hem.

2) *N. T. v. G.*, Jrg. 86, II, No. 18, blz. 1093 e.v. Bijlage A.